

«دنیای اقتصاد» دلایل خروج مشاوران سرمایه‌گذاری از مسیر اصلی را بررسی می‌کند

عوجهی انحراف خدمات سرمایه‌گذاری

روزنامه دنیای اقتصاد - شماره ۳۶۳۰ تاریخ چاپ: ۲۴/۰۸/۱۳۹۴ بازدید: ۹۹۰ بار کد خبر ۹۶۲۱۴۱-DEN :

گروه بورس - حدیث موسوی: نیاز به بهره‌گیری از خدمات مشاوره‌ای تخصصی برای سرمایه‌گذاری بهینه و کارآ و نیز لزوم اهمیت این خدمات در مباحث سرمایه‌گذاری و مالی، زمینه شکل‌گیری شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و مالی را در بازار سرمایه کشور پدید آورده است. در این میان اما بررسی درآمدهای این صنعت نوپا که در اولین مرحله از چرخه عمر خود قرار دارد، نشان می‌دهد تنها ۲۹ درصد از درآمدهای شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری دارای مجوز فعالیت، از محل فعالیت اصلی این شرکت‌ها کسب شده و عمده درآمدهای فرعی این شرکت‌ها ناشی از سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار بوده است.

به اعتقاد کارشناسان مواردی از جمله قرار داشتن در اولین مرحله از چرخه عمر، عدم وجود مزیت رقابتی خاص در این صنعت، بوروکراسی پیچیده اداری برای تاسیس و اخذ مجوزهای لازم برای فعالیت این دست شرکت‌ها، محدود بودن بازارها و ابزارهای مالی در داخل کشور و... مهم‌ترین موانعی به شمار می‌روند که مانع از توسعه و پیشرفت این صنعت نوپا در بازار سرمایه کشور شده‌اند.

مدیرعامل مشاور سرمایه‌گذاری امین آفاق، در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» درخصوص لزوم تشکیل موسساتی که در بازار سرمایه اقدام به ارائه خدمات مشاوره سهام می‌کنند، توضیح داد: نیاز به استفاده از خدمات مشاوره‌ای تخصصی جهت سرمایه‌گذاری بهینه و همچنین لزوم اهمیت این خدمات در مباحث سرمایه‌گذاری و مالی، زمینه شکل‌گیری شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و مالی را به وجود آورده است که با توجه به نقش چنین شرکت‌هایی برای سرمایه‌گذاری در اجرای موفق پروژه‌های اقتصادی و اصل تخصیص منابع محدود به نیازهای نامحدود، در کشورهای توسعه‌یافته شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری دارای جایگاه تخصصی و حرفه‌ای ویژه بوده و یکی از اصلی‌ترین مولفه‌ها در مباحث مالی و سرمایه‌گذاری و تخصیص بهینه منابع به شمار می‌روند. مهدی فرازند گفت: شرکت‌های مشاوره در عرصه بین‌المللی نیز در اندازه‌ها و سرمایه‌های مختلف به ارائه خدمات تخصصی در بازارهای مختلف می‌پردازند. برخی شرکت‌های کوچک‌تر با توجه به توان رقابتی خود تنها بخشی از خدمات سرمایه‌گذاری را به صورت تخصصی ارائه می‌دهند و بعضی شرکت‌های بزرگ‌تر نیز در قالب نوعی هلدینگ مالی فعالیت می‌کنند، همچنین از دیدگاهی دیگر می‌توان به شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری (Investment Advisor) و شرکت‌های مشاور مالی نیز اشاره کرد. به گفته وی شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری بیشتر خدمات تخصصی در زمینه سرمایه‌گذاری و تشکیل و مدیریت پرتفوی را به عهده دارند و در مقابل شرکت‌های مشاور مالی

(financial advisor) در واقع پکیجی از خدمات مالی از قبیل سرمایه‌گذاری و مدیریت پرتفوی، تامین مالی و... را به مشتریان خود ارائه می‌کند.

فرازمند با اشاره به اینکه در بازارهای سرمایه پیشرفته، ایجاد ضابطه برای فعالیت مشاوران سرمایه‌گذاری از طریق تصویب قوانین مشاور سرمایه‌گذاری محقق شده است، توضیح داد: به‌عنوان مثال در ایالات متحده آمریکا، قانون مشاوران سرمایه‌گذاری مصوب سال ۱۹۴۰ این الزام را به‌وجود می‌آورد که کلیه مشاوران سرمایه‌گذاری نزد کمیسیون بورس و اوراق بهادار این کشور به ثبت برسند. در کشورهای توسعه یافته شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری همگام با توسعه سایر بخش‌های اقتصادی به رشد و بلوغ رسیده‌اند و در حال حاضر، یکی از اثرگذارترین عوامل در تحرک اقتصاد کشورها هستند. همچنین در این کشورها به‌تبع توسعه ابزارهای مالی و افزایش گزینه‌های سرمایه‌گذاری بالقوه، نیاز به استفاده از خدمات تخصصی مشاوره مالی به شکل فزاینده رشد داشته و نقش شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و مالی بسیار برجسته است.

مدیرعامل مشاور سرمایه‌گذاری امین آفاق با بیان اینکه در کشورهای در حال توسعه یکی از اساسی‌ترین دغدغه‌ها برای رشد و توسعه، نظم بخشیدن به فرآیند سرمایه‌گذاری در سیستم اقتصادی است، افزود: یک بازار کارا به افراد مطلع و تحلیلگر نیازمند است، تا بتواند در زمینه اطلاعاتی و قیمت‌گذاری نیازها را مرتفع کرده و قیمت‌ها را به‌طور منصفانه تعیین کند. ارائه این خدمات توسط افراد مطلع و آگاه، سرمایه‌گذاران را در اتخاذ تصمیمات سرمایه‌گذاری و بازار سرمایه را در جذب سرمایه کمک می‌کند. وی بیان کرد: در کشور ما نیز به دنبال تصویب قانون بازار اوراق بهادار در آذرماه ۱۳۸۴، زمینه برای فعالیت نهادهای مالی جدید فراهم شده است. به گفته وی براساس ضوابط موجود، نهادهای مالی نیز اشخاصی هستند که به‌عنوان واسط بین بنگاه‌های اقتصادی نیازمند منابع مالی و سرمایه‌گذاران نهادی و خرد، ایفای نقش کرده و فرآیند تامین مالی از طریق بازار سرمایه را برای آنها تسهیل می‌کنند که یکی از جدیدترین آنها، نهاد موسوم به مشاور سرمایه‌گذاری است.

فرازمند گفت: بر اساس بند ۱۶ ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار، مشاور سرمایه‌گذاری شخصی حقوقی است که در قالب قراردادی مشخص، درباره خرید و فروش اوراق بهادار، به سرمایه‌گذار مشاوره می‌دهد و طبق بند ۳ ماده ۱ دستورالعمل تاسیس و فعالیت مشاور سرمایه‌گذاری، مشاوره سرمایه‌گذاری عبارت است از هرگونه مشاوره موضوع بند ۱۶ ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار در مورد خرید یا فروش اوراق بهادار که از جمله شامل مواردی مانند توصیه به خرید، فروش یا نگهداری اوراق بهادار، اظهارنظر راجع به روند قیمت یا عرضه و تقاضای اوراق بهادار در آینده، اظهارنظر راجع به ارزش (قیمت) اوراق بهادار است. مدیرعامل مشاور سرمایه‌گذاری امین آفاق تاکید کرد: این شرکت‌ها با استفاده از دانش و تخصص خود، تمام توان خود را صرف شناسایی اوراق بهادار و سایر گزینه‌های جذاب سرمایه‌گذاری کرده تا بیشترین امکان سودآوری را برای سرمایه‌گذاران فراهم کنند.

وی با اشاره به این موضوع که اولین شرکت مشاوره سرمایه‌گذاری در ایران در اسفندماه ۱۳۸۹ فعالیت خود را آغاز کرده است، افزود: در حال حاضر ۱۳ شرکت مشاور سرمایه‌گذاری تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار مشغول به فعالیت هستند. وی در تشریح تاثیر اقدامات این شرکت‌ها بر بازار سرمایه نیز بیان کرد: این شرکت‌های ۱۳گانه، با نظارت دقیق بر بازار سرمایه، برآورد ارزش دارایی‌های مختلف و ارزیابی سرمایه‌گذاری‌های بالقوه و سپس تصمیمات کارآی خود، موجب می‌شوند منابع مالی به گونه‌ای کارآ از سرمایه‌گذاران به گزینه‌های مختلف سرمایه‌گذاری تخصیص یابند. این نهادها به دلیل تخصصی

که در حوزه سرمایه‌گذاری دارند، با ارائه مشاوره‌ها و اتخاذ تصمیمات مناسب می‌توانند نقش اساسی در کاهش تورم، افزایش تولید و بهبود کارایی اقتصاد داشته باشند و از این طریق موجبات رشد و توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را فراهم کنند.

وی منابع درآمدی شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری در ایران را نیز به دو گروه اصلی و فرعی طبقه‌بندی کرد که در جدول همراه متن جزئیات آن به‌طور خلاصه اشاره شده است. فرازمند گفت: براساس بررسی آخرین گزارش منتشر شده از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار مشخص می‌شود که تنها ۲۹ درصد از درآمدهای شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری دارای مجوز فعالیت، از محل فعالیت اصلی این شرکت‌ها کسب شده است. همچنین عمده درآمدهای فرعی این شرکت‌ها ناشی از سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار بوده است. به گفته وی یکی از عمده‌ترین دلایل این عدم تناسب این است که صنعت مشاور سرمایه‌گذاری در ایران در اولین مرحله از چرخه عمر (شامل ۴ مرحله معرفی، رشد، بلوغ و افول) قرار دارد و هنوز نتوانسته به جایگاه واقعی خود برسد.

موانع ۶ گانه موفقیت شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری

مدیرعامل مشاور سرمایه‌گذاری امین آفاق برخی از موانع موفقیت این صنعت نو پا را در کشور به شرح زیر توضیح داد:

۱. قرار داشتن در اولین مرحله از چرخه عمر، عدم آشنایی بازار با محصولات شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و صنعت، کوچک بودن شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری و عدم امکان انجام هزینه‌های تبلیغات گسترده موجب شده است تا بسیاری از سرمایه‌گذاران و فعالان بازار سرمایه با محصولات و خدمات این شرکت‌ها آشنایی کافی نداشته باشند.
۲. عدم وجود مزیت رقابتی خاص در این صنعت، از جمله موارد تاثیرگذار بر دامنه فعالیت و سودآوری شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری، وجود رقبایی است که علاوه بر ارائه خدمات مشاوره سرمایه‌گذاری، قادر به ارائه مجموعه متنوعی از خدمات به مشتریان هستند. امکان ارائه سبیدی از خدمات برای این شرکت‌ها می‌تواند موجب ایجاد فضایی ناسالم برای رقابت در این حوزه شود.
۳. بوروکراسی پیچیده اداری برای تاسیس و اخذ مجوزهای لازم برای فعالیت شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری نیز از دیگر دلایل توسعه کمی و کیفی این شرکت‌ها است. با توجه به چرخه عمر این صنعت و نیاز حمایتی آن، متولیان بازار سرمایه نیز می‌توانند با اقدامات حمایتی خود منجر به حرکت سریع‌تر این صنعت به سمت مرحله دوم از چرخه عمر شوند.
۴. محدود بودن بازارها و ابزارهای مالی در داخل کشور که باعث محدود کردن قلمرو فعالیت شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری می‌شود. این مشکل زمانی دوچندان می‌شود که روابط کشور در عرصه بین‌المللی نیز دچار چالش شود و به این صورت ابزارهای مالی بین‌المللی نیز از دسترس خارج شود. از سوی دیگر همان‌طور که می‌دانیم سرمایه‌گذاران بین‌المللی اغلب برای ورود به بازار کشورهای هدف از طریق نهادهای مالی معتبر آن کشور اقدام می‌کنند؛ از این رو با کاهش سرمایه‌گذاران بین‌المللی در کشور، در واقع بخش قابل توجهی از مشتریان بالقوه این شرکت‌ها کاهش پیدا می‌کند و به دنبال آن روند سودآوری و در نتیجه سرعت رشد و توسعه این شرکت‌ها نیز کاهش می‌یابد.
۵. از دیگر مسائل صنعت مشاور سرمایه‌گذاری در ایران عدم رتبه‌بندی این شرکت‌ها است؛ بنابراین سطح کیفی این شرکت‌ها مشخص نمی‌شود. از دیگر موارد قابل توجه عدم وجود مکانیزمی جهت تعیین شرکت‌هایی حرفه‌ای و مورد

و ثوق برای معرفی به سرمایه‌گذاران بین‌المللی برای ورود به بازار کشور است، به‌طوری که یک سرمایه‌گذار بین‌المللی نمی‌تواند تشخیص دهد که برای ورود به بازار ایران می‌تواند به کدام نهادهای مالی مراجعه کند.

۶. فعالیت وبلاگ‌ها و سایت‌های غیر مجاز. یکی از مشکلات پیش روی شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری، فعالیت گسترده سایت‌ها، وبلاگ‌ها و شرکت‌های تحلیلی - خبری هستند که بدون اخذ مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار به ارائه خدمات مشاوره سرمایه‌گذاری می‌پردازند.

فرازمند با بیان اینکه شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری با آگاهی از روندهای توسعه صنعتی، اطلاعات تکنولوژیکی، اطلاعات اقتصادی در سطح ملی و بین‌المللی، مطالعات منطقه‌ای، استراتژیک و... می‌توانند موجبات رشد و توسعه اقتصادی کشور را فراهم آورند، تاکید کرد: مشاوران سرمایه‌گذاری در واقع از بروز تصمیم‌های غیرحرفه‌ای و بعضاً شتابزده در بورس جلوگیری می‌کنند و زمینه لازم برای ارتقا سطح تحلیل و تصمیم‌گیری آگاهانه در این بازار را فراهم می‌کنند. به گفته وی در این صورت نه تنها فرصت سودآوری سهامداران به‌ویژه افراد غیرحرفه‌ای در این بازار افزایش می‌یابد، بلکه از بروز تلاطمات ناشی از رفتارهای هیجانی و غیرمنطقی در بورس نیز جلوگیری می‌شود. وی در پایان تاکید کرد: با توجه به چرخه عمر این صنعت و نیاز به توجه بیشتر متولیان جهت عبور از این مرحله به نظر می‌رسد، جهت تقویت موقعیت رقابتی و تسهیل ادامه فعالیت شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری، لازم است تمهیداتی جهت مقابله با موانع مذکور اتخاذ شود تا در آینده بتوان شاهد رشد و شکوفایی عملیات صنعت مشاور سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه ایران باشیم. همچنین شرکت‌های مشاور سرمایه‌گذاری جهت گسترش هرچه سریع‌تر دامنه و حوزه فعالیت خود، نیازمند بازاریابی و معرفی بیشتر خدمات تخصصی خود به فعالان و سرمایه‌گذاران بازار سرمایه هستند.

Read more: <http://www.donya-e-eqtesad.com/news/۹۶۲۱۴۱/#ixzz۳۳۷۷UXTt۴۲>